

Paragraafid

Lehekülje nr.

1.1. Rahvastik ja sotsiaalmajanduslik olukord

2

1.1. Rahvastik Ja Sotsiaalmajanduslik Olukord

Eestis elas statistikaameti andmetel 2025. aasta 1. jaanuari seisuga 1,37 miljonit inimest. Võrreldes 2015. aastaga on **rahvaarv** suurenenud 4,3 protsenti peamiselt sisserände tõttu. Kuni Venemaa 2022. aasta täieliku sissetungi alguseni Ukrainas suurenes rahvastik valdavalt meeste arvelt, sõja algusele järgnenud aastal aga ülekaalukalt naiste arvelt. Viimase kümne aasta jooksul pole sisseränne märgatavalt muutnud tööealise elanikkonna osakaalu Eesti rahvastikus. Aastal 2024 moodustasid vanemaealised viiendiku (20,5%) kogu Eesti rahvastikust. Statistikaameti rahvastikuproгноosi järgi on aastal 2040 vanemaealisi umbes neljandik rahvastikust. Vananev rahvastik ja maksumaksjate osakaalu vähenemine on suur proovikivi tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkusele.

Sotsiaalmajanduslik olukord mõjutab tugevalt nii rahvastiku kui ka üksikisiku tervist. Võrreldes 2015. aastaga, on sisemajanduse kogutoodang (SKT) elaniku kohta Eestis suurenenud 1,7 korda, Euroopa Liidus (EL) suurenes vastav näitaja 1,4 korda (tabel 1). Ehkki Eesti majandusareng on olnud viimasel aastakümnel kiirem kui EL-is keskmiselt, on majanduslik mahajäämus endiselt märkimisväärne. Vaatamata keskmise vanaduspension 1,9-kordsele suurenemisele võrreldes 2015. aastaga, oli Eesti vanaduspension 2023. aastal neli korda väiksem kui Euroopas keskmiselt. Mitmele järjestikusele kriisile vaatamata on töötuse määr Eestis jäänud Euroopaga võrreldavale

tasemele, kuid suhtelise vaesuse määr oli 2023. aastal sarnaselt teiste Ida-Euroopa riikidega Euroopa kõrgemaid.

Majandusliku olukorra kõrval on teine väga suur tervisemõjur **haridus**. Kõrgharidusega isikute osakaal 25–64-aastaste seas on viimasel aastakümnel Eestis suurenenud 5% võrra ja ületab EL-i keskmist. Kõrgharitute osakaal jääb siiski tunduvalt väiksemaks, võrreldes näiteks Rootsi või Norraga. Riigi jõukus, haridustase ja oodatava eluea pikkus on ÜRO inimarengu indeksi põhikomponendid (UNDP, 2024), mille järgi kuulub Eesti väga kõrge inimarengu tasemega riikide hulka, olles 2022. aastal 193 riigi arvestuses 31. kohal (indeks = 0,899).

Tabel 1. Sotsiaalmajanduslikud näitajad, 2015 ja 2023

	Eesti 2015	EL 27 2015	Eesti 2023	EL 27 2023
Sisemajanduse kogutoodang (SKT) elaniku kohta; €	16 000	27 770	27 960	38 130
Keskmine vanaduspension; €	366	2 516	680	2 745*
Töötuse määr 15–74-aastaste seas; %	6,2	10,2	6,4	6,1
Suhtelise vaesuse määr; %	21,7	17,4	20,2	16,2
Kõrgharidusega elanike osakaal 25–64-aastaste seas; %	36,7	28,5	41,6	35,1

* 2022. aasta andmed

Allikas: Eurostat, statistikaamet